

Anselmci Teizmin Yeni Bir Savunması^a

Yujin Nagasawa^b

Çeviren / Translated by
İbrahim YILDIZ^{1, c}

¹ Arş. Gör., Muş Alparslan Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimler Böl.- Muş/ Türkiye

Başvuru tarihi: 12 Eylül 2016

Düzeltilme tarihi: 11 Ocak 2017

Kabul tarihi: 16 Ocak 2017

Öz

Tanrı'nın kendisinden daha büyüğü düşünilemeyen varlık olduğunu savunan Anselmci teistler, genel olarak Tanrı'nın her şeyi bilen, her şeye gücü yeten ve mutlak iyi olan bir varlık olduğu çıkarımında bulunurlar. Eleştirmenler bu iddialara sayısız farklı argümanlar ile saldırıda bulundular, örneğin, taş paradoksu, Tanrı'nın günah işleyememe argümanı ve kötülük problemi. Anselmci teistler bu argümanların her birine birbirinden bağımsız cevaplar inşa ederek cevapladılar. Anselmci teizmi bu yolla savunmak ihtiyatsızdır/boşyeredir. Ben Anselmci teizme karşı var olan hemen bütün argümanları bir seferde geçersiz kılacak yeni bir savunuyu kurmaya çalışacağım. Bu savunuyu geliştirirken, Anselmci Tanrı'nın her şeyi bilen, her şeye gücü yeten ve mutlak iyi olan bir varlık olmadığı ihtimalini göz önünde bulunduracağım.

^a Bu çalışma, Prof. Dr. Yujin Nagasawa'nın *The Philosophical Quarterly* dergisinde yayınlanan "A New Defence of Anselmian Theism" başlıklı çalışmasının Türkçe'ye çevirisidir. Çevirinin yapıldığı kaynak için bkz., Nagasawa, Y. (2008). A new defence of Anselmian theism. *The Philosophical Quarterly*, 58(233), 577-596.

This work has been translated and reprinted by permission of Oxford University Press. OUP is not responsible or in any way liable for the accuracy of the translation. The translator is solely responsible for the translation in this publication.

^b Professor of Philosophy at the University of Birmingham, UK.

^c Sorumlu Yazar/Corresponding Author: Muş Alparslan Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimler Bölümü, Diyarbakır Yolu 7. Km, 49250, Muş/Türkiye.
e-posta: i.yildiz@alparslan.edu.tr

doi: 10.18506/anemon.255171

URL: <http://dergipark.gov.tr/anemon>

Copyright © 2013-2017 Muş Alparslan Üniversitesi

1. Giriş

Bazen "miksemel varlık teolojisi" olarak da anılandan Anselmci tezim, büyük olasılıkla monoteizmin en geniş anlamda kabul edilen formudur. Omsun ama tezi aşağıdaki gibi ifade edilebilir:

Anselmci Tez: Tanrı, kendisinden daha büyüğü dışlanılmıyayan varlıktır. Büyük Anselmci tezi bu tezin aynı gerektirdiğini savunur.

Mutlak Tanrı (OmniGod) (Her Yüceyle Tanrı Tanrı) Tezi: Tanrı her şeyi bilen, her şeye güçlü yeten ve mutlak iyi olan bir varlıktır.

Fikir yazar: Şeyet Tanrı, kendisinden daha büyüğü dışlanılmıyayan ise o halde O sadece bilgili, güçlü ve iyi olmayıp, aynı zamanda maksimum düzeyde bilgili, maksimum düzeyde güçlü ve maksimum düzeyde iyidir.¹ Anselmci tezinin eleştirilenleri dekar yıla yıla inandı bir kısmını her şeyi bilen, her şeye güçlü yeten ve mutlak iyi olan bir varlığa karşı, birbirinden ayrı büyük argüman sunarak Anselmci tezinin temelinin savunmaya çalışmıyolarlar. Anselmci teziyle, bu argümanlara karşı birbirinden ayrı ayrı cevaplar temin etmeye çalışmıyolarlar. Bu şu demektir: Onda, her bir argümanı bağımız bir şekilde cevaplamak ya da reddetmek için savunma yapmak değil, "ben her şeyi" gibi görsel bir argümanla her şeyi bilenden daha büyük argümanla her şeyi bilen ve her şeyi güçle yeten ve mutlak iyi olan Tanrı'ya karşı bir savunma olarak tasarlanmıştır. Bu savunma, Tanrı'ya karşı bir savunma olarak tasarlanmıştır. Bu savunma, Tanrı'ya karşı bir savunma olarak tasarlanmıştır. Bu savunma, Tanrı'ya karşı bir savunma olarak tasarlanmıştır.

Bunun bu makaledeki amacı olarak ifade edilir. Ben Anselmci tezinin köklü bir şekilde yeni ve daha ilgili bir savunmasını kurmaya çalışıyorum, diye bir savunma ki, Anselmci tezim karşı var olan argümanların hepsini alt etmektedir. Makale aşağıdaki yapıdadır. II. bölümde Anselmci tez ve Mutlak Tanrı (OmniGod) tezi ile ilgili bazı temel varsayımları tanımlayıp bu tezlerle ilgili açıklamalar sunacağım. III. bölümde Anselmci tezim karşı var olan argümanları üç grupta sunacağım. IV. bölümde Anselmci tezim gelen eleştirileri birbirinden bağımız bir şekilde cevaplamak yaklaşımı üzerinde yoğunlaşacağım ve bu yaklaşımı üç yaramadığını açıklayacağım. V. bölümde bütün eleştirilerin temelinin bir defada savan Anselmci tezinin yeni bir savunmasını sunacağım. VI. bölümde Anselmci Tez'in her şeyi bilen, her şeye güçlü yeten ve mutlak iyi olan bir Tanrı olması ihtimalini ele alacağım. VII. bölümde cevaplamaya muhtemel itirazları tartışacağım. VIII. bölüm ise sonuçlardır.

2. ANSELMCİ TEZ VE MUTLAK TANRI (OMNIGOD) TEZİ

Anselmci tezim karşı var olan argümanları dikkate almadan önce, Anselmci tez ve Mutlak Tanrı tezi ile ilgili birkaç temel varsayımı tanımlayarak ilgili bazı meseleleri açıklayacağım.

İlk olarak, Anselmci tez genel olarak Anselm'in *Proslogium* adlı eserine dayanmaktadır. Bu kitapta, Anselm Tanrı'yı "daha büyüğü dışlanılmıyayan" veya "kendisinden daha büyük hiçbir şey dışlanılmıyayan" olarak tanımlar ve Tanrı'nın varlığı için (bir delil